

Michaela Lepistö
Leila Lukander-Pajula
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan AMK-tutkinto
Sosionomi (AMK), diakoniatyö
Opinnäytetyö, 2021

”RUOKA ON VALMISTA

Osallisuus ja yhteisöllisyys karitatiivisessa diakoniatyössä

TIIVISTELMÄ

Michaela Lepistö ja Leila Lukander-Pajula

"Ruoka on valmista". Osallisuus ja yhteisöllisyys karitatiivisessa diakoniatyössä.

29 s,3 liitettä

Syksy 2021

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveystieteiden AMK-tutkinto

Sosionomi (AMK), diakoniatyö

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda esille osallisuutta ja yhteisöllisyyttä diakoniatyössä käyttämällä ruotsalaisen Diakonins sju bord -kirjan (Diakonian seitsemän pöytää) esimerkkiä karitatiivisesta diakoniatyöstä. Kirjassa kuvataan diakoniatyötä pöytämetaforan kautta: erilaiset pöydät kuvaavat kutakin diakonian eri osa-alueita. Karitatiivista diakoniatyötä kuvastaa keittiöpöytä. Keittiö on kodin sydän ja se symbolisoi ihmisten välistä kanssakäymistä.

Opinnäytetyön toiminnallisessa osuudessa toteutettiin neljä Kesätreffit-tapahtumaa kesällä 2021. Työyhteiskumppanina oli yksi Helsingin seurakuntien diakoniakeskuksista, Malmin Varustamo. Varustamon kaltaiset matalan kynnyksen kohtaamispaikat ovat yleistyneet viime vuosina. Yhteisöllisyyden tunne lisää ihmisten sosiaalista kapasiteettiä toimia arjessa, ja erityisesti näin koronapandemian keskellä halusimme tarjota ihmisille mielekästä tekemistä ja voimaannuttavaa toimintaa.

Pilottiprojekti Malmin Varustamossa oli onnistunut. Osallistujat kokivat olevansa aidosti osallisena tapatumassa; he auttoivat sekä suunnitteluvaiheessa esittämällä ideoitaan ohjelmasisällöksi sekä itse tapahtumassa kahittelussa ja astioiden sekä tarvikkeiden takaisin viemisessä. Tapahtumissa oli lämmin ja mukava ilmapiiri. Osallistujat saivat olla yksilöinä mukana, mutta myös tuntee yhteisöllisyyttä. Myös työelämäyhteistyökumppanin puolelta todettiin, että toimintamuoto edustaa juuri sellaista osallisuutta ja osallistamista, mitä jatkossa tarvitaan enemmän.

Osallisuus, yhteisöllisyys ja konvivialiteetti ovat tärkeitä arvoja niin sosiaali- kuin kirkon alan työssä. Siksi olisikin tärkeää, että Varustamon kaltainen moniammatillinen toiminta jatkuu ja kehittyä edelleen. Voidaan kysyä, millaista olisi oikeasti yhteisöllinen ja osallistava toiminta seurakunnissa, sosiaali- ja terveystieteiden tai toimijoiden välisessä yhteistyössä. Waste & Feast -toiminta, kesäkahvilatoiminta, erilaiset vertaistukiryhmät, joista voidaan siirtyä kokemusasiantuntijoiksi työntekijöiden rinnalle sekä yhteisen pöydän malli ovat onnistuneita esimerkkejä yhteisöllisyyttä ja osallisuuden tunnetta lisäävistä työmuodoista. Toivomme, että Kesätreffit voisivat tulevaisuudessa kuulua joukkoon.

Asiasanat: diakonia, karitatiivinen diakoniatyö, konvivialiteetti, osallisuus, sosiaalityö, yhteisöllisyys

ABSTRACT

Michaela Lepistö and Leila Lukander-Pajula
“Dinner is ready”. Inclusion and communality in caritative diaconal work.
29 p., 3 attachments
Autumn 2021
Diaconia University of Applied Sciences
Bachelor’s Degree Programme in Social Services, Diaconal Work
Bachelor of Social Services, diaconal work

The purpose of this thesis is to highlight participation and communality in deacon’s work by using the example of caritative diaconal work in a Swedish book *Diakonins sju bord* (The seven tables of diacony). The diaconal work is described through table metaphors: different tables each describe different aspects of the diaconal work field. The caritative work is represented by a kitchen table. The kitchen is the heart of the home and a symbol of interaction between people.

Summer Date -events were held in the summer of 2021 as the practical part of the thesis in co-operation with one of the diaconal centers in Helsinki, Malmin Varustamo. The number of these kinds of meeting places has increased in the last few years. The feeling of togetherness increases people’s capacity in dealing with their everyday life, and especially during the Covid-19 pandemic this offered the participants satisfying and empowering activities.

The pilot project in Varustamo was successful. The participants had a feeling of genuine involvement in the activities: they helped during the planning by presenting their ideas for programme and during the actual events by assisting in serving coffee and tidying up. There was a warm and nice atmosphere at the events. The participants were allowed to be present as individuals, but also to feel the communality. The staff at Varustamo and Malmi parish were satisfied with the co-operation and said that this kind of activity represents exactly the kind of inclusion and involvement that is needed in the future.

Participation, communality, and conviviality are important values of the work both in social and church field. Therefore, it would be very important to continue and develop activities in places like Varustamo, where a multi-professional team can work side by side. One can ask, what kind of activities arranged by the church, social and health care services, or different actors together, would truly increase participation and communality among the participants. Waste & Feast -restaurants, summer cafés, different peer support groups, from where you can develop to be an expert by experience and the Shared Table model are all good examples of these kind of activities, and we hope, that Summer Dates could be one of them in the future.

Keywords: diacony, caritative diaconal work, conviviality, participation, social work, communality

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 DIAKONIAN JA DIAKONIATYÖN MÄÄRITTELYÄ.....	5
2.1 Diakonia.....	5
2.2 Karitatiivinen diakoniatyö	5
2.3 Diakonian ja sosiaalityön suhde.....	6
2.4 Diakonian seitsemän pöytää	7
2.5 Blennbergerin seitsemän diakoniamääritelmää	10
3 OSALLISUUS, YHTEISÖLLISYYS JA KONVIVIALITEETTI	11
3.1 Osallisuus ja yhteisöllisyys.....	11
3.2 Konvivialiteetti	13
4 IDEASTA TOTEUTUKSEEN.....	15
4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	15
4.2 Työelämän yhteistyökumppani Malmin Varustamo	15
4.3 Suunnitteluvaihe.....	17
4.4 Menetelmät	17
4.5 Toteutus	18
4.6 Arviointi	19
5 EETTISET NÄKOKOHDAT.....	22
6 POHDINTA	22
LÄHTEET.....	26

1 JOHDANTO

Diakoniatyön ydin on lähimmäisenrakkaus ja kristillisen toivon ja armon välittäminen kanssaihmisille. Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat tärkeitä näkökulmia niin kirkon alan kuin sosiaalialan työssä ja toiminnassa. Ihmisiä kannustetaan yhä enemmän osallistumaan vapaaehtoistoimintaan, esimerkiksi kouluttamalla heitä ystävätoimintaan, hävikkiruokailutoimintaan tai avustajiksi ruokajakeluun.

Vuosituhaten alussa Yhdysvalloissa tehtiin kansallinen kysely, jossa muun muassa kysyttiin, minkä asian ihmiset haluaisivat kaikkein eniten kuulla itselleen saattavan. Kolmen kärki oli ”Rakastan sinua, sinä saat anteeksi, ja ruoka on valmista”. (Carlsson 2013.) Tutustuimme syksyllä 2020 ruotsalaiseen diakoniatyötä käsittelevään kirjaan, *Diakonins sju bord* (Diakonin seitsemän pöytää). Kirjassa kuvataan diakoniatyötä pöytämetaforan kautta: erilaiset pöydät kuvaavat kutakin diakonian eri osa-alueita. Karitatiivista diakoniatyötä kuvastaa keittiöpöytä. Keittiö on kodin sydän, ja myös seurakunnissa ja diakonisessa sosiaalityössä keittiöpöytä symbolisoi ihmisten välistä kanssakäymistä; keittiöpöydän ääressä istutaan pitkään, nautitaan hyvä ateria ja kahvitellaan, jaetaan ilot ja huolet.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on tuoda esille diakoniatyön osallisuutta ja yhteisöllisyyttä käyttämällä *Diakonin seitsemän pöytää* -kirjan esimerkkiä karitatiivisesta diakoniatyöstä. Tavoitteena on kehittää työyhteistyökumppanillemme, Malmin Varustamolle, toimintamuoto, jota se voi kehittää yhdessä asiakkaiden kanssa edelleen. Kesätreffit- tapahtuman pilottiversio järjestettiin kesällä 2021 Ala-Malmin puistossa Malmin Varustamon läheisyydessä.

2 DIAKONIAN JA DIAKONIATYÖN MÄÄRITTELYÄ

2.1 Diakonia

Diakonia terminä tulee kreikan kielestä, ja sanan alkuperäinen merkitys liittyy palvelutehtävän tai viran hoitamiseen. Köyhäinhoito kuului kirkon tehtäviin 1800-luvulla, mutta vastuu väheni 1860-luvulle tultaessa, jolloin yhteiskunnallisia tehtäviä siirrettiin seurakunnalta kunnalle kunnallishallinnon uudistuksen myötä. (Malkavaara 2007, s. 94.) Seurakuntadiakonia vahvistui 1900-luvun alussa, kun diakonissalaitosten kouluttamia diakonissoja alettiin ottaa töihin muun muassa Kuopion ja Savonlinnan hiippakuntien seurakuntiin. Jo vuoden 1908 kirkolliskokouksessa oli esillä Sortavalan Evankelisen Seuran johtajan Otto Aarnisaloon diakoniaohjelman päätavoite, diakoniaa koskevien säädösten saaminen kirkkolakiin. Vuonna 1943 kirkolliskokouksessa Eino Sormunen, uuden Kuopion tuomiokapitulin ensimmäinen piispa, nosti uudelleen esille Aarnisaloon ehdotuksen. Tällä kertaa se sai kannatusta, ja kirkolliskokous teki tarvittavat muutokset kirkkolakiin, jotta diakoniasta ja diakonian virasta tulisi seurakunnan lakimääräinen tehtävä. (Malkavaara 2007, s. 102–103.)

Diakoniaa toteuttavat kirkossa ja seurakunnassa paitsi virkaan vihityt diakoniatyöntekijät, myös vapaaehtoiset seurakuntalaiset, diakoniakeskukset, diakoniaopistot ja -laitokset ja monet kristilliset yhdistykset. Vuosittainen Yhteisvastuu-keräys, Kirkon diakoniarahasto, Kirkon Ulkomaanapu (KUA) sekä Kirkkohallituksen toiminnallinen osasto (erityisesti Diakonian ja sielunhoidon yksikkö, KDS) keräävät ja jakavat avustuksia, joita jaetaan diakoniatyössä seurakunnissa meillä ja ulkomailla. (Suomen ev.lut. kirkko, i.a.)

2.2 Karitatiivinen diakoniatyö

Sanana “caritas” on latinaa ja tarkoittaa rakkautta, hoivaa ja huolenpitoa. Karitatiivinen työ on hoivaa ja huolenpitoa sekä sosiaalisia tekoja. Tavoitteena on olla olemassa myös muille kuin itselleen. (Lindström & Lindström, 2015, s. 18.)

Käsite diakonia voidaan jakaa kahteen osaan: diakonaaliseen suhtautumistapaan kaikessa toiminnassa sekä diakoniatyöhön. Diakonaalinen suhtautumistapa on sitä, että kun kohtaamme toisen ihmisen, teemme sen rakkaudesta käsin. Rakkaus ei tällöin ole niinkään tunne, vaan sitä, että kohtaamme toisen ihmisen kunnioituksella ja odottavaisella mielellä, tahtoen hänen parastaan. Diakoniatyö puolestaan on jakamista, läsnäoloa sekä konkreettista sitoutumista, joka näyttäytyy monin eri tavoin. Karitatiivisessa diakoniatyössä keskustelu on tärkein työkalu; kuuntelemisen taito ja sen jälkeen sanoin ja teoin toimiminen on keskiössä. (Lindström & Lindström, 2015, s. 19–20.)

Suomen evankelisluterilainen kirkko määrittelee, että diakoniatyö on luonteeltaan karitatiivista, liturgista ja yhteiskunnallista. Karitatiivinen osuus kattaa suurimman osan diakoniatyön eri osa-alueista; se voi olla kriisiapua, mielenterveystyötä, taloudellista avustamista, ryhmien vetämistä, ruoka-avustusten jakamista ja paljon muuta. (Suomen ev.lut. kirkko, i.a.)

Myös osallisuus ja yhteisöllisyys on tärkeä osa diakoniatyötä, ja erityisesti se näkyy karitatiivisessa diakoniatyössä. Kun osallisuutta vahvistetaan, yhteisöllisyyden, yhteenkuuluvuuden sekä hyväksytyksi tuleminen tunne lisääntyvät. Ihmisten keskinäinen yhteys ja osallisuus on ollut osa kirkon olemusta jo alkuseurakunnan aikoina. Diakoniatyössä esimerkiksi lähimmäispalvelu ja erilaiset vertaisryhmät vahvistavat osallisuutta. (Suomen ev.lut. kirkko, i.a.)

2.3 Diakonian ja sosiaalityön suhde

Diakonia-ammattikorkeakoulun verkkomedian Dialogin blogin kirjoittajat Päivi Thitz ja Virve Valkeavuori tekivät blogiaan varten suppean kyselyn muutamalle diakoniatyöntekijälle. He kysyivät koulutustaustan vaikutuksesta diakoniatyössä. Sekä diakonit ja diakonissat saavat pätevyiden toimia sekä kirkon alalla että sosiaali- ja terveysalan moninaisissa tehtävissä. Diakonit ovat erikoistuneet diakoniseen sosiaalityöhön ja diakonissojen erikoisala on diakoninen hoitotyö. Koulutusten ero on siinä, että sosionomi-diakonit suorittavat sosiaalialan tutkinnon ja sairaanhoitaja-diakonissat terveysalan tutkinnon. Virkatutkintoon vaadittavat

kirkon alan opinnot ovat suurelta osin yhteneväiset. Kuitenkin nimenomaan diakoneja kuvailtiin enemmän ratkaisukeskeisiksi, sosiaalityöhön keskittyviksi, ryhmä- ja yhteistyön osaajiksi. Diakonissat puolestaan nähtiin enemmän kokonaisvaltaisen kohtaamisen ammattilaisina, jotka kulkevat asiakkaittensa rinnalla ja antavat sielunhoidollista apua. Työnkuvaan ja työtehtäviin vaikuttaa koulutuksen rinnalla myös oma, henkilökohtainen tausta ja osaaminen. (Thitz & Valkeavuori, 2021)

Diakoniatyön tutkimuksessa on kuitenkin myös todettu, että kaikki diakoniatyöntekijät eivät ymmärrä sanaa diakoninen sosiaalityö; työntekijöille on olemassa vain diakoniatyöntekijöitä ja diakonista työtä. Työtä tehdään kristilliseen ihmiskäsitykseen ja kokonaisvaltaiseen kohtaamiseen pohjautuen. Työ sisältää esimerkiksi palveluohjausta ja siihen kuuluvan tuen antamista ja on asiakaskeskeistä, oikeudenmukaista, yhteisöllistä, vaikuttamista, voimaantumista sekä hengellisyttä ja hengellistä tukea. (Gothóni & Jantunen, 2011.)

Muutama vuosi sitten Kotimaa-lehden diakoniaraatilaisilta kysyttiin miten he määrittelevät diakonian ja puhtaan sosiaalityön eron. Yhteistä vastauksille oli, että diakonit voivat auttaa sosiaalityöhön kuuluvissa asioissa (kuten taloudellinen apu tai erilaisten tukien kartoittaminen) nopeammin ja joustavammin kuin sosiaalityöntekijät ja että kristillinen ihmiskäsitys ohjaa kaikkea toimintaa; keskiössä on ihminen erilaisine tarpeineen. (Karhu, 2018.)

2.4 Diakonian seitsemän pöytää

Teoreettisena lähtökohtana opinnäytetyöllemme on kirja, johon tutustuimme syksyllä 2020. Kyseessä on ruotsalaisen papin Hans-Erik Lindströmin ja hänen puolisonsa, sosionomi-diakoni Sanna Lindströmin, kirjoittama kirja *Diakonins sju bord* (Diakonian seitsemän pöytää). Kirjassa kuvataan diakoniatyötä pöytämetaforan kautta; erilaiset pöydät kuvaavat kutakin diakonian eri osa-alueita: karitatiivista, etsivää, liturgista, pedagogista, sielunhoidollista, hallinnollista ja yhteiskunnallista.

Kirjan kirjoittajat ovat tehneet päivätyönsä eri seurakunnissa Ruotsissa, ja kirjoittaneet useita kirjoja, joissa ovat kuvanneet diakoniatyötä kolmesta näkökulmasta: ennaltaehkäisevänä työnä, huolenpitona nykyhetkessä ja yhteiskunnallisena työnä. Vuosien varrella heille syntyi ajatus näkökulman laajentamisesta seitsemän eri pöytämetaforan muodossa. (Lindström & Lindström, 2015, s. 9.) Kirjaa käytetään Ruotsissa diakonien koulutuksessa ja kirjassa olleet esimerkit ovat auttaneet paitsi seurakuntalaisia, myös diakonien kollegoita muissa kirkon töissä hahmottamaan paremmin diakonian eri osa-alueet (Hans-Erik Lindström, henkilökohtainen tiedonanto 18.2.2021).

Kirjassa jokainen ”pöytä” esitellään konkreettisen, elävästä elämästä olevan kertomuksen kautta, viittauksella Uuteen testamenttiin sekä esimerkillä käytännön toteutuksesta diakoniatyössä. Näissä ruotsalaisissa seurakunnissa toteutetuissa esimerkkitapauksissa nousi keskiöön osallisuus, yhteisöllisyys ja konvivialiteetti, erityisesti juuri karitatiivisen diakoniatyön ”pöydän” kohdalla, jonka valitsimme työmme lähtökohdaksi.

Diakoniatyössä karitatiivista funktiota, huolenpitoa ja sosiaalityötä edustaa keittiönpöytä. Ihmisen kohtaaminen on keskiössä. Keittiönpöytä on joka kodissa, seurakuntakeskuksessa ja kirkossa. (Lindström & Lindström, 2015, s. 17.) Suomessa hyvänä esimerkkinä tästä on Yhteinen pöytä -konsepti, joka lanseerattiin ensimmäisen kerran Vantaan seurakunnissa muutama vuosi sitten, ja laajeni sitten Helsinkiin ja muualla pääkaupunkiseudulle. Konseptin kantavana ajatuksena oli lisätä yhteisöllisyyttä ruoka-apua hakevien diakonia-asiakkaiden keskuudessa, jotta he saisivat kokemuksen, etteivät ole yksin, että on muitakin samassa tilanteessa. (Yhteinen pöytä, i.a.)

Etsivää funktiota edustaa puistonpenkki. Työ ei aina ole helppoa, mutta antaa mahdollisuuden tavata ihmiset omassa ympäristössään; puistoissa, kadulla, pihoilla. Viedään kirkko seurakuntalaisten pariin - puistoihin, pubeihin, kauppakeskuksiin - mukana kahvikärry/reppu ja annetaan mahdollisuus puhua kirkon työntekijän kanssa. (Lindström & Lindström, 2015, s. 38.)

Liturgisen funktion pöytä on alttari. Se edustaa hengellistä syventymistä ja diakonaalista suhtautumista. Diakonia on esillä jumalanpalveluksissa eri tavoin; liturgiassa, saavutettavuudessa, yhteisöllisyydessä ja esirukousmahdollisuudessa. (Lindström & Lindström, 2015, s. 57.)

Pyöreä pöytä, jonka ääressä voi keskustella elämästä ja olemassaolosta, edustaa pedagogista funktiota. Erilaiset ryhmät, joissa voi oppia uutta itsestään, toisista ihmisistä ja saada tietoa uskosta ja kirkosta kuuluvat pedagogisen diakoniatyön piiriin. (Lindström & Lindström, 2015, s. 75.)

Sohvapöydän ääressä istutaan rennosti ja kuunnellaan mitä toisella on kerrottavana. Diakoniatyön sielunhoidollinen funktio kertoo taidosta käyttää ”kolmatta korvaa”, kuunnella rivien välistä sitä mitä ei sanota ääneen. (Lindström & Lindström, 2015, s. 91.)

Hallinnollisen funktion symboli on kirjoituspöytä, jonka ääressä hoidetaan papearityöt sekä organisoidaan ja suunnitellaan työtä. Odottamattomiin tapahtumiin ei voi vaikuttaa, mutta hyvällä suunnittelulla ja eteenpäin katsomisella on paremmin varustautunut niihin odottamattomiinkin tapahtumiin. (Lindström & Lindström, 2015, s. 110.)

Puhujanpönttö symboloi diakoniatyön yhteiskunnallista vaikuttamista. On tärkeä tietää, kenen puolella seisoo ja uskaltaa myös ilmaista se. Tähän funktioon liittyy muun muassa syrjäytymisvaarassa olevien ja jo syrjäytyneiden kanssa tehtävä työ ja epäoikeudenmukaisuuden vähentäminen yhteiskunnassa. (Lindström & Lindström, 2015, s.128)

Diakonian teologinen pohja puolestaan määritellään kirjassa seuraavasti:

”Diakonia on ihmisläheistä huolenpitoa, joka perustuu Kristuksen rakkauteen kirkon elämässä ja haluaa armollisuuden ja solidariteetin kautta kohdata ihmisiä haastavissa elämäntilanteissa.”

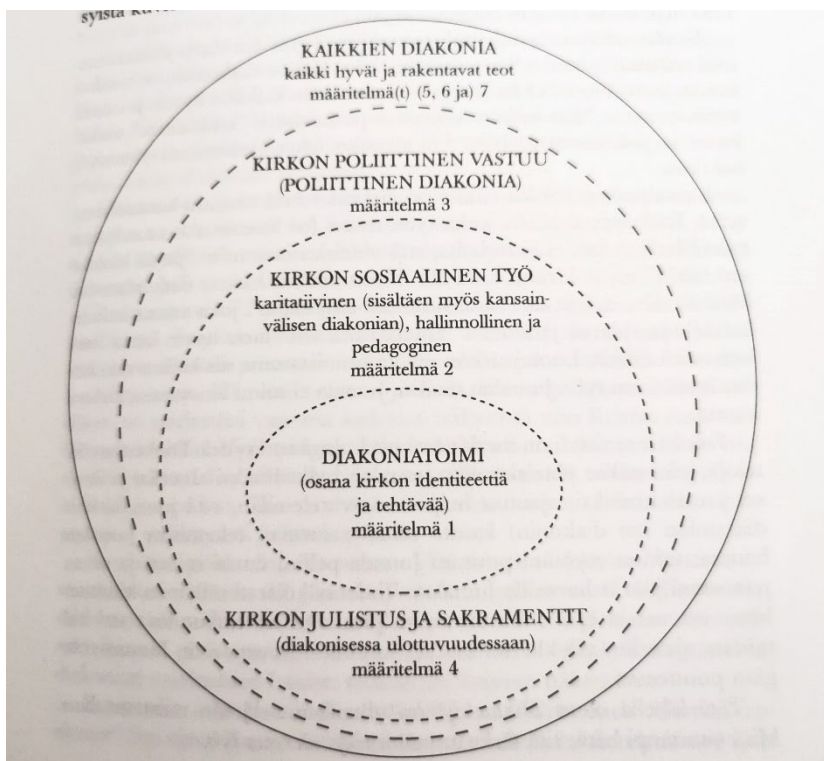
Huolenpito liittyy uskontunnustuksen ensimmäisen uskonkohdan jumalakuvaan, jonka mukaan kaikki hyvät ihmiset riippumatta uskonnosta, voivat harjoittaa ihmisläheistä huolenpitoa. Kristuksen rakkauteen perustuvana diakonia kuvailee

toisen uskonkohdan jumalakuvaan, jossa diakonia ei ole vain yleishumanitääristä huolenpitoa, vaan seuraus siitä, että Jeesus antoi elämänsä meidän puolestamme ristillä. Kirkon elämässä diakonian vaikutus liittyy kolmannen uskonkohdan jumalakuvaan Pyhän Hengen ja kirkon yhteydestä, jossa diakonia ilmaisee kirkon henkeä ja identiteettiä. Armollisuuden kautta diakonia juurtuu empatiaan, joka syntyy, kun toisten ihmisten elämäntilanteet koskettavat meitä. Solidariteetti puolestaan ilmaisee kyvyn puolustaa perustavaa laatua olevia ihmisoikeuksia ja vastustaa epäoikeudenmukaisia yhteiskuntajärjestelmiä. (Lindström & Lindström, 2015, s. 141–142.)

2.5 Blennbergerin seitsemän diakoniamääritelmää

Erik Blennberger on kuvannut diakonisen toiminnan määritelmiä neljän sisäkkäisen ympyrän muodossa. Määritelmiä on yhteensä seitsemän, ja ne muodostavat yhden ja saman konsentrisen diakoniakäsitteen. (Blennberger 2002, s. 167.) Ne etenevät rajoitetusta määrittämisestä kohti laajempaa käsitystä. Ensimmäinen määritelmä on suppein: diakonia tarkoittaa kirkollisen diakonaatin toimintoja, jolloin puhutaan lähinnä virkaan vihittyjen diakonien työstä. Toisessa määritelmässä diakonia tarkoittaa kirkollista sosiaalista työtä. Karitatiiviset, hallinnolliset ja katekeettiset tehtävät kirkollisessa viitekehyksessä kuuluvat tähän, mutta sairaanhoito, sosiaalityö ja opetus, joka tapahtuu kirkon ulkopuolella, ei. Kolmannessa määritelmässä diakonia on kirkollista sosiaalista ja poliittista vastuuta, jossa kirkon yhteiskunnallinen toiminta, poliittisluontoiset kirkolliset päätökset ja esitykset ovat osa diakoniaa. Neljäs määritelmä on jo hieman laajempi, ja käsittää kirkollisen työn koko ihmisen parhaaksi. Tässä huomioidaan ihminen fyysispsykykkis-sosiaalis-henkisenä kokonaisuutena, ja kaikesta kirkollisesta työstä tulee diakoniaa. Viides määritelmä kattaa kaikkien kristittyjen ihmisten sosiaalisen vastuunkannon, eli keskittyy yksittäisten ihmisten toimintaan eikä edellytä mitään virallista tai järjestäytyntä kirkollista taustaa. Kuudennessa määritelmässä diakonia tarkoittaa kaikkien kristittyjen sosiaalista ja poliittista vastuunkantoa, jolloin mukaan saadaan myös yhteiskuntakritiikki ja politiikka. Seitsemäs ja viimeinen määritelmä on kaikkein laajin: diakonia tarkoittaa kaikkia maailman hyviä ja rakentavia tekoja. Tällainen diakonianäkemys kytkeytyy luontevasti luomisuskoon,

jonka mukaan Jumalan luomistyö jatkuu ihmisen toimiessa maailmassa Jumalan kanssa yhdessä. (Blennberger 2002, s. 167–170.)

Kaavio 1: Blennbergerin diakoniakäsité (Blennberger 2002, s. 171)

3 OSALLISUUS, YHTEISÖLLISYYS JA KONVIVIALITEETTI

3.1 Osallisuus ja yhteisöllisyys

Osallisuus voidaan jakaa kolmeen eri osa-alueeseen. Se on mahdollisuus olla osallisena omassa elämässään, siihen mihin toimintaan tai palveluun haluaa osallistua; mahdollisuus olla osallisena jossakin yhteisössä ja olla siinä vaikuttamassa eri prosesseihin ja mahdollisuus olla yhdessä tekemässä jotain yhteistä hyvää varten. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, i.a.) Yksi osa Suomen hallituksen ja koko Euroopan unionin tavoitteista on osallisuuden edistäminen

yhteiskunnassa. Kun saadaan enemmän osallistumisen tunnetta aikaiseksi se vähentää myös eriarvoisuutta. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2017.)

On olemassa erilaisia yhteisöjä sekä työ- että siviilielämässä, joissa yhteisöllisyys, vuorovaikutus ja tiimityö ovat vallitsevia ulottuvuuksia. Nämä ovat yhteiskunnassamme asioita, joita pidetään tärkeinä kehittää. Osallisuuden kokemus on erityisen tärkeää ihmisen laaja-alaisen hyvinvoinnin kannalta. Onkin tärkeätä ja oleellista kehittää yhteisöllisiä toimintatapoja. (Rantala, 2020.)

Raili Gothóni tutkii artikkelissaan kansainvälistä keskustelua sosiaalisista innovaatioista ja miten se suhteutuu diakonian työn kehittämiseen seurakunnassa. Samalla hän etsii eri näkökulmia, miten diakonian ajankohtaiset teemat voivat liittyä yhteisöpajoihin. Yhteisöpajat ovat paikkoja, joissa voidaan luoda yhteistyöverkostoja ja eri toimintatapoja, voidaan miettiä ja luoda uusia opiskelijapolkuja sekä keksiä erilaisia pedagogisia ratkaisuja. Tämän pohjalta yhteisöpajoissa todettiin, että arvo ja ihmisen kunnioittaminen, yhteisöllinen joustavuus, sinnikkyys ja vaikeuksista selviytyminen, keskinäisen jakamisen ja yhdessä elämisen taito sekä erilaisuuden juhliminen ovat arvoja, joihin yhteisöpajojen rakentaminen pohjautuu. (Gothoni, 2018.) Yksilöt muodostavat yhteisön, joita yhdistää joku yhteinen päämäärä tai tehtävä, joka lisää kaikkien yhteisön jäsenien kuulumista johonkin sosiaaliseen yhteisöön. Tämä onnistumiseen tarvitaan luottamusta, avointa kommunikaatiota, hyviä vuorovaikutustaitoja sekä osallistumista. (Välimäki 2017.) Jyrki Välimäki toteaa blogissaan:

”Yksilön täytyy voida tuntea, että hän kuuluu yhteisöön, hänen tulee voida tuntea itsensä tarpeelliseksi, hyväksytyksi ja arvokkaaksi.”

Yhteisöllisyys on osa osallisuuden tuntemista ja se on myös kirkkoa määrittelevä käsite. Seurakunnassa sekä työntekijät että seurakuntalaiset tekevät yhteistyötä yhteisen hyvän puolesta. He pitävät huolen toisistaan rakkaudesta lähimmäiseen Jeesuksen ohjeen mukaan ja heillä on samanlaisia tavoitteita sekä yhtenäinen usko. Yhteisöllisyyttä on olemassa sekä vertikaalista että horisontaalista. Vertikaalisella yhteisöllisyydellä tarkoitetaan kirkon ja paikallisseurakunnan välistä yhteistyötä; viestintä tulee ylhäältä alaspäin. Esimerkkinä tästä on rippikoulusuunnitelmat, jotka hyväksytään piispainkokouksessa ennen suunnitelman

toteuttamista paikallistasolla. Horisontaalisessa yhteisöllisyydessä korostuu yhteisöön kuuluvien jäsenten vuorovaikutus. He tuntevat silloin itsensä tervetulleiksi ja voivat kokea, että he ovat tärkeä osa yhteisöä, jossa he voivat vaikuttaa toimintaan ja heidän apuansa tarvitaan. (Porkka, 2021.)

3.2 Konvivialiteetti

Konvivialiteetti on käänös englanninkielisestä termistä *conviviality*. Sanan alkuosa, ”con”, on peräisin latinan kielen *cum* sanasta, joka tarkoittaa ”yhdessä jonkun kanssa”. Loppuosa ”vivia” johtautuu latinan kielen verbistä ”vivere”= elää. (Cromemeyer, M,2017.) Konvivialiteetillä tarkoitetaan eri etnisiä taustoja ja eri uskontoa tunnustavia kansalaisryhmiä, jotka elävät rinnakkain hyvässä sovussa. Voi myös sanoa, että eletään solidaarisesti yhdessä toistemme kanssa. (Koski ym. 2020.) Vaikka uskomme eri asioihin niin voimme silti elää yhdessä ja keskustella asiallisesti eriäväisyyksistämme ja toimia yhteisen hyvän puolesta. Jouko Porkka puhuu Diakonia-lehden artikkelissa resurssien jakamisesta toistemme kanssa, jolloin taistelemme yhteisesti ihmisen arvosta ja yhteisömme kestävyyden puolesta. Esimerkkinä konvivialiteetista hän mainitsee yhteisen pöydän konseptin. Kun tehdään yhdessä, ei vain tarjota ilmaista ruokaa vaan ollaan myös olemassa toisiamme varten. (Unkuri, 2018, s. 26–27.) Silloin jokaisella on sama tavoite ja jokainen tuo yhteiseen pöytään oman panostuksensa, omien resurssiansa mukaan (Malkavaara 2018).

Airi Raitaranta kirjoittaa omassa artikkelissaan konvivialiteetista yhteisen elämisen taitona sekä ajatuksena yhteisestä hyvästä elämästä. Siitä on noussut joitakin kysymyksiä kuten millaisessa yhteisössä elämme nyt ja minkälaisessa yhteisössä haluamme elää? Miten toimitaan, että voimme elää yhteisöissä, joissa kaikilla on hyvä olla? (Diakoniatutkimus, 2021.) Jos me kunnioitamme erilaisuutta ihan omassa arkielämässämme, meidän omassa pihapiirissämme, kun asumme samassa yhteisössä erilaisten ihmisten kanssa eri kulttuureista, on se aidosti yhdessä elämistä. Raitaranta toteaa, että tällainen tapa elää on niin kuin Jeesus tekisi. (Diakoniatutkimus, 2021.) Ajatus pohjautuu alun perin amerikkalaiseen kirjassa lanseerattuun teesiin ”What would Jesus do”. Kirjassa puhutaan tavallisista

arjen askareista ja tilanteista koulussa, pihalla tai kadulla, siitä miten me kohtaamme toisiamme ja käyttäydymme toisiamme kohtaan.

Luterilaisen maailmanliiton tutkimuksessa selvitettiin diakoniatyön parissa toimivia tahoja neljästätoista eri maasta, myös Suomesta. Osallistujia oli yhteensä 28. Osallistujat tekivät työkirjan, jossa mietittiin, mitä diakoniatyö merkitsee heille, jotka pitävät sitä kutsumustyönään. Mitä yhdessä elämiseen taitoihin kuuluu, mitä oikeudenmukaisuus ja ihmisarvo tarkoittivat heille? Kysymys, joka nousi erityisesti esiin, oli miten voimme elää yhdessä paikallisessa yhteisössä. Dialogisuus on tärkeä työkalu tällaisessa tilanteessa ja hyvä dialogi vaatii harjoittelua. Selvityksessä todettiin myös, että yhteisössä toimivilla henkilöillä voi olla henkinen ”seinä” tai ”muuri”, joka estää heitä toimimasta yhdessä rinnakkain. Tällaiset esteet voidaan poistaa monimuotoisuudella, yhdenvertaisuudella ja tasa-arvoisuudella koko yhteisössä. (Addy, 2013.)

Nykypäivänä yhteiskunnassamme on monia haasteita hyvään elämiseen yhdessä, kun sekä globaalit että paikalliset yhteiskunnalliset muutokset sekä suuri polarisoituminen haastavat diakoniaa ja kestävyyttä sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti. Raitaranta mainitsee artikkelissaan myös kristittyjen yhteyden ja yhteisön sekä siihen kuuluvat tehtävät kristittyinä. Jumalanpalvelus, opetus ja diakonia on kristittyjen tehtävän ydin, joka antaa meille yhteisen tehtävän rakastaa ja pitää huolta kaikesta, mitä Jumala meille on luonut. Kirkon kokonaisuuteen kuuluu diakonia, joka edustaa kirkkoa, mitä se on ja mitä se tekee ihmisten kanssa. (Diakoniatutkimus 1–2021, s.85–86.)

World Perspectives -julkaisusarjan toimittaja toteaa esipuheessa Ivan Illichin Tools for Conviviality -kirjaan muun muassa, että julkaisusarjan teoksissa pyritään tutkimaan uudelleen osittain ristiriitaisiakin merkityksiä sellaisille käsitteille kuin demokratia, vapaus, oikeudenmukaisuus, rakkaus, rauha, veljeys ja Jumala. Näin voidaan luoda aito maailmanhistoria, ei vain kansojen ja rotujen ja kulttuurin kautta vaan keskitytään ihmiseen yksilönä suhteessa Jumalaan, lähimmäisiin ja koko universumiin. Ne voivat auttaa meitä ymmärtämään kaikkien ihmisten perusarvoja, joita ei voi mitata numeerisesti, vaan jotka ovat suhteessa arjessa

koettuihin saavutuksiin, hengellisyyteen, moraalisuuteen ja kokonaisvaltaiseen ihmisestä huolehtimiseen. (Anshden, 1973.)

4 IDEASTA TOTEUTUKSEEN

4.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Diakoniatyö ja sen sisältö vaihtelevat suuresti seurakunnasta riippuen. Mikäli alueella, jossa seurakunta toimii, on paljon pienituloisia, matalasti koulutettuja ihmisiä, painopiste saattaa olla enemmän taloudellisessa auttamisessa ja sosiaalityössä kuin karitatiivisessa työssä.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on tuoda esille osallisuutta ja yhteisöllisyyttä diakoniatyössä käyttämällä Diakonian seitsemän pöytää -kirjan esimerkkiä karitatiivisesta diakoniatyöstä. Tavoitteena on kehittää työelämän yhteistyökumppanillemme toimintamuoto, jota se voi kehittää yhdessä asiakkaiden kanssa edelleen. Järjestimme Malmin Varustamolla pilottiprojektina yhteensä neljät Kesätreffit. Projektilla haluttiin lisätä asiakkaiden hyvinvointia ja heidän osallisuuttaan, kun he itse ovat mukana aktiivisina toimijoina. Tavoitteena oli projektin kautta myös tarjota virkistystä ja mahdollisuutta uusien ihmisten tapaamiseen korona-ajan yksinäisyyden ja eristäytymisen jälkeen. Tämän kesän pilotoinnin tavoitteena on saada Kesätreffit osaksi Varustamon vakinaista toimintaa.

4.2 Työelämän yhteistyökumppani Malmin Varustamo

Varustamot ovat diakonisen toiminnan keskuksia, joiden tavoitteena on tukea monipuolisesti helsinkiläisen hyvinvointia. Siellä kannustetaan myös yhteisöllisyyteen yhteisen tekemisen kautta - toiminnassa ovat mukana niin työntekijät kuin vapaaehtoisetkin. Ne ovat matalan kynnyksen paikkoja, joissa tavoitteena

on, että paikalla on aina joku, joka on tavattavissa. Varustamoja on yhteensä kolme, Hermannin diakoniatalolla, Matteuksen kirkolla Itäkeskuksessa sekä Malmilla. Varustamot ovat toimineet nyt muutaman vuoden, ja toiminnan keskiössä ja alkupisteenä toimi Waste & Feast hävikkiravintola- ja kahvilatoiminta. Tarjolla on myös keskusteluapua, ryhmätoimintaa, talousneuvontaa ja vertaistukea. Hermannin diakoniatalolla on lisäksi erityispalveluita asunnottomille, päihde- ja rikostaustaisille, paperittomille sekä heidän läheisilleen. Fyysisten tapaamispaikkojen lisäksi tarjolla on myös Verkko-Varustamo, joka tarjoaa laadukasta verkkotoimintaa, luentoja, kursseja ja tapahtumia verkon välityksellä. (Helsingin seurakunnat, 2021a.)

Meidän yhteistyökumppanimme on Malmin Varustamo, joka on Varustamoista uusin ja aloittanut toimintansa tammikuussa 2020, juuri ennen koronapandemiaa. Varustamot ovat kaiken kaikkiaan vielä sen verran uusi toimintamuoto, että niistä ei vielä ole valmistunut yhtään tutkimusta. Yleisesti ottaen Varustamoissa on suunnitteilla erilaisia osallisuuteen, kansalaisvaikuttamiseen sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen liittyviä projekteja ja kokeiluja. Osa näistä projekteista ja kokeilusta kiinnittyy vahvemmin diakoniatyöhön ja osa taas koronavuoden mukanaan tuomiin ilmiöihin ja kirkon toimintarakenteen muuttumiseen. Yleisajatuksena on alustamaisen toimintamallin luominen, jossa kirkon omien toimintojen osaksi ja lisäksi tavoitellaan yhteistyötä myös muiden toimijoiden kanssa. (Heta Kiiski, toiminnanjohtaja, henkilökohtainen tiedonanto 26.4.2021.)

Koska Varustamo aukeni juuri ennen koronapandemiaa, mitään vakinaista tai säännöllistä toimintaa ei voitu alkuaikoina järjestää. Waste & Feast -hävikkiravintola pääsi aloittamaan toimintansa syksyllä 2020. Alkuvuoden aikana järjestettiin sen sijaan nopealla aikataululla laajamittainen ruokakassijakelu. Kun ravintolatoiminta sitten alkoi elokuussa 2020, se tavoitti nopeasti alueen asukkaat. Ensimmäisten neljän kuukauden aikana annoksia tehtiin Malmilla reilut 13 000. (Helsingin seurakunnat, 2021b). Lounaan yhteydessä on ollut myös hävikkileivän jakoa. Syksystä 2021 lähtien Varustamossa on ravintolatoiminnan lisäksi tarjolla myös Malmin seurakunnan ja yhteisen seurakuntatyön järjestämää ryhmätoimintaa. Päivystävä pappi tarjoaa keskusteluapua ilman ajanvarausta kerran viikossa.

4.3 Suunnitteluvaihe

Halusimme alun perin tuoda suomalaiseen diakoniatyöhön tarjolle useamman kirjassa esitellyn pöytämallin, ja tehdä Diakonian seitsemän pöytää - kirjasta suomalaisten seurakuntien tarpeisiin lyhennetyin version. Olimme yhteydessä Malmin rovastikunnan seurakuntiin, ja esittelimme ideamme toteuttaa osa kirjassa esitellyistä pöytämalleista eri seurakunnissa. Päädyimme kuitenkin aiheen laajuuden takia valitsemaan vain yhden seitsemästä pöydästä: ensimmäisen, karitatiivisen diakoniatyön, ”pöydän”.

Kun opinnäytetyömme lopullinen sisältö oli muotoutunut, olimme yhteydessä Malmin Varustamoon, jonka toiminta-ajatukseseen sopi mielestämme parhaiten tällainen yhteisöllinen ja osallistava toimintamuoto. Yhteisessä suunnittelupalaverissa kävimme läpi suunnitelmamme Varustamon toiminnanjohtajan kanssa. Ensimmäinen ehdotuksemme oli, että toiminta toteutettaisiin Kesäkahvilan muodossa. Malmin Varustamolla oli kuitenkin jo sovittu kesäkahvilan avaamisesta juhannuksen jälkeen. Jotta ei syntyisi päällekkäistä toimintaa tai kilpailua, päätimme, että kesäkahvilan sijaan järjestettäisiinkin Kesätreffit läheisessä puistossa.

Ensimmäisessä tapahtuman mainoksessa oli kutsu yhteiseen suunnittelupalaveriin, joita järjestettiin kaksi. Niiden tarkoituksena oli osallistaa Varustamon kävijät ja seurakuntalaiset ideoimaan Kesätreffejä. Kesätreffejä mainostettiin sosiaalisessa mediassa, Varustamon kotisivulla ja sähköisellä ilmoitustaululla sekä esitteillä, joita jaoin Waste & Feast -lounaiden yhteydessä sekä kesäkahvilan asiakkaille ja Malmin kauppakeskuksessa.

4.4 Menetelmät

Suunnittelupalaveriin ei avoimesta kutsusta huolimatta tullut osallistujia, joten toteutimme suunnittelun tekemällä kahtena päivänä ryhmähaastatteluja ravintolan ja kesäkahvilan asiakkaille. Esittelimme itsemme, projektin sekä

ajatuksemme sen takana. Kysyimme asiakkaiden mielipiteitä ja toiveita Kesätreffien sisällöstä. Saimmekin paljon hyviä ehdotuksia, joista yhdessä valitsimme eri kertojen ohjelmat.

Kesätreffit-tapaamisissa käytimme luovia ja toiminnallisia menetelmiä, muun muassa Poikien ja tyttöjen keskuksen tuottamia matka- ja ideakortteja, netistä löytynyttä kesäistä tietovisaa sekä yhteislaulua ja yhteisiä keskusteluja.

Toiminnan päätyttyä analysoimme sen tulokset tekemällä palautekyselyn (liite 1) Kesätreffeille osallistuneille. Koska kokoontumisia oli vain neljä, ja ne järjestettiin melko tiheästi, vain viikon välein, emme koonneet palautetta joka kerran jälkeen. Kyselyssä käytimme monivalintakysymyksiä, joihin annoimme vastausvaihtoehdot. Annoimme myös mahdollisuuden vapaamuotoiseen palautteeseen.

Käytimme lisäksi Innokylän tuottamaa arvioinnin suunnittelua tukevaa lomaketta palautteen analysointiin. Lomake sisältää arvioinnin suunnittelua ohjaavia kysymyksiä. (Innokylä, 2020.) Teimme arvioinnin saatuaamme vastaukset palautekyselystämme. Arvioinnin pohjana käytimme kyselyn lisäksi palautekeskustelua Varustamon toiminnanjohtajan kanssa.

4.5 Toteutus

Kesätreffit järjestettiin Ala-Malmin puistossa, joka on Varustamon läheisyydessä. Treffejä oli kerran viikossa torstai-iltapäivisin yhteensä neljä, 22. ja 29.7. sekä 5. ja 12.8. 2021 (liite 2). Osallistujia oli keskimäärin viisi per kerta. Jokaisessa tapaamisessa oli oma teemansa. Me toimimme tapahtumien ohjaajina, ja jaoimme ohjausvastuun keskenämme siten, että toisella on heinäkuun kaksi viimeistä torstaita, toisella elokuun kaksi ensimmäistä.

Alkuperäinen pääasiallinen kohderyhmä (työelämästä eri syistä syrjäytyneet, esimerkiksi pitkäaikaistyöttömät, sairaslomalla olevat ja mielenterveyskuntoutujat) muuttui hieman, kun tämän pilottiprojektin aikataulun puitteissa emme

kesälomakaudesta johtuen päässeet tiedottamaan Kesätreffeistä kovin laajalle joukolle Helsingin kaupungin sosiaalityöntekijöitä tai seurakunnan diakoniatyöntekijöitä.

Ensimmäisellä kerralla puhuimme rakkaudesta. Suunnitteluvaiheessa oli toivottu seurakunnan papin Ulla Lumijärven osallistumista, mutta koska hän oli lomalla, toteutimme itse ohjelman. Luimme erilaisia tekstejä rakkaudesta, ja keskustelimme siitä, mitä rakkaus itse kullekin merkitsee. Kahvittelun jälkeen pelasimme mölkkyä.

Toisella kertaa järjestettiin Kesätreffien omat ”olympialaiset” Tokion kisojen kunniaksi. Eri puolille puistoa oli tehty tehtäväpisteitä, joissa ratkottiin luovuutta vaativia erilaisia tehtäviä sekä esineiden etsimistä kahden hengen tiimeissä.

Kolmannella kerralla olimme osallistujien toiveesta pyytäneet paikalle farmaseutin, joka olisi kertonut yleisimmistä lääkkeistä ja niiden yhteisvaikutuksista mm. luontaistuotteiden kanssa. Valitettavasti vieraamme joutui lyhyellä varoitusajalla perumaan tulonsa, joten järjestimme sen sijaan kesäisen tietovisan ja puhuimme kesämuistoista kuvakorttien avulla. Osallistujat saivat valita korteista sellaisen, joka toi mieleen jonkun kesämuiston – joko lapsuudesta, nuoruudesta tai tästä kesästä.

Viimeisellä kerralla lauloimme kesäisiä lauluja ja virsiä Kirkon ulkomaanavun toimittamasta Suvilinnun lauluvihkosta yhdessä Malmin seurakunnan kanttorin, Mari Torri-Tuomisen kanssa ja puhuimme siinä samalla ajatuksista, joita laulut herättivät.

4.6 Arviointi

Arviointiprosessi auttoi määrittelemään toteutetun toiminnan tarpeellisuuden, sekä sen olisiko toimintamuoto sopiva osaksi Malmin Varustamon jatkuvaa toimintaa. Koska Malmin Varustamon toiminta on vasta aluillaan, pyrimme vastamaan asiakkaiden toiveisiin erilaisista toiminnoista Varustamalla. Tavoitteena oli

oppia toteutetusta Kesätreffit-projektista, miten ko. toimintamuoto soveltuu Malmin Varustamon toimintaan.

Arviointi tehtiin Malmin Varustamolle sekä Helsingin seurakuntayhtymälle ja Malmin seurakunnalle, jotka ylläpitävät Varustamon toimintaa. Raportti arvioinnista lähetettiin Varustamon toiminnanjohtajalle. Lisäksi laadimme suunnittelumallin, jota voi hyödyntää tulevia tapahtumia suunnitellessa (liite 3).

Tutkimme arvioinnissa asiakkailta sekä henkilökunnalta saatua palautetta. Näkökulma oli osallistava; sekä suunnittelu että toteutus tehtiin yhteistyössä järjestäjien ja asiakkaiden välillä. Pyysimme osallistujia täyttämään palautekyselyn. Kyselyjä palautettiin yhdeksän kappaletta. Heistä naisia oli kahdeksan ja miehiä yksi. Yhdellä naisista oli mukanaan tapaamisissa myös kaksi teini-ikäistä lastaan. Ikähaarukka oli 50-80+, viisi yli 80-vuotiaita, kolme 65–79 ja yksi 50–64. Valtaosa heistä oli Malmin alueelta, osa lähialueilta (Viikinmäki, Pukinmäki). Kolme heistä oli ollut mukana suunnitteluvaiheen ryhmähaastattelussa.

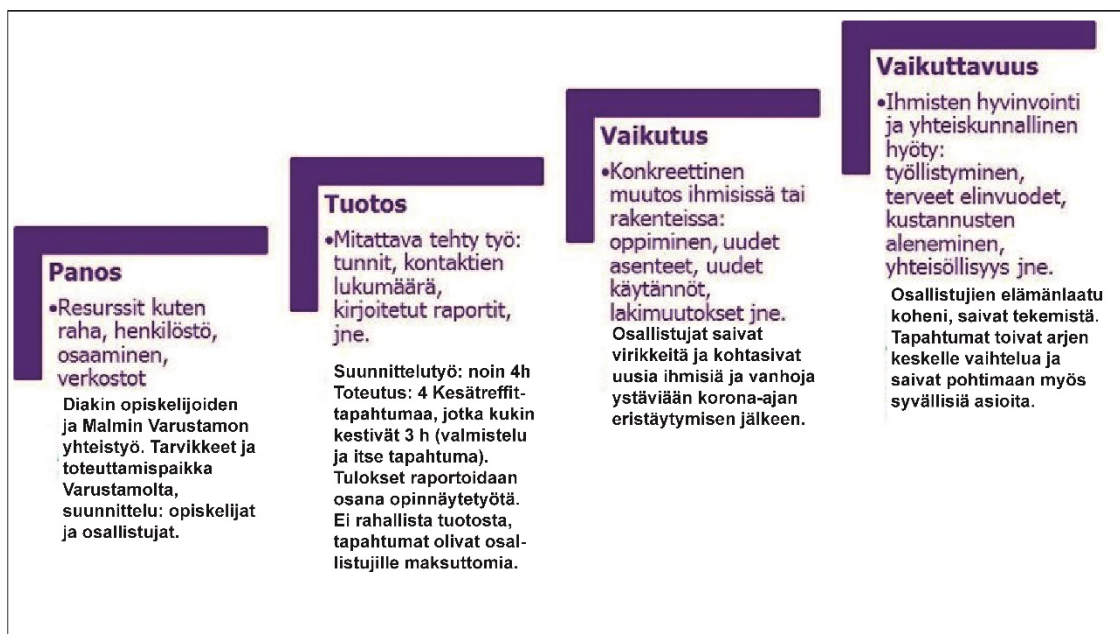
Tapahtumat olivat heistä ”ihan ok”, yksi piti tapahtumia erittäin hyvinä. Kaikki olivat kiinnostuneita tulemaan myös uudelleen, mikäli vastaavaa toimintaa järjestetään Varustamolla jatkossakin. Jatkossa toivottiin edelleen samantyyppistä konseptia, yksi toivoi mahdollisuutta keskustella syvällisemmin eri aiheista. Osallistujat arvostivat myös sitä, että vaikka järjestäjänä toimi seurakuntayhtymän diakoniakeskus ja Diakin sosionomi-diakoniopiskelijat, kristillinen sanoma ei ollut keskiössä eikä uskosta puhuttu liikaa.

Toiminnanjohtaja kommentoi tapahtumasta seuraavaa (henkilökohtainen tiedonanto 20.9.2021):

”Mielestäni tässä teidän jutussanne erityisen hyvää oli ihmisten osallistaminen mukaan toiminnan suunnitteluun. Tämä on mielestäni selkeää, jota monissa toiminnoissa seurakuntien pitää tulevaisuudessa ottaa entistä enemmän käyttöön. Kuten raportissannekin totesitte, heinäkuun on toiminnan kannalta kimurantti aika. Erityisesti tämän vuoden heinäkuu oli vielä poikkeuksellisen kuuma ja varmasti rajoitti ihmisten toimintaa. Mainonnan muodot ja suuntaaminen ovat myös monessa toiminnassa erityisen tärkeä kehittämisen kohde, ja tätä varmasti pohdimme tulevaisuudessa paljonkin.”

Ajankohdasta johtuen oli vaikea saada mukaan vierailevia asiantuntijoita. Lisäksi Varustamon henkilökunta oli lomista johtuen vaihtelevasti tavoitettavissa ja viestit eivät aina löytäneet perille, kun paikalla oli sijaisia. Lyhyempi aika per kerta (varsinkin jos on vähän osallistujia) olisi riittänyt. Markkinointia olisi voinut olla enemmän. Koska Varustamo juuri on aloittanut toimintansa, niin se hakee muotoaan ja markkinoinnin kanavia. Toiminnanjohtaja yhtyi näkemykseemme, että heinäkuu ei ole kaikkein otollisin aika tapahtumille, koska monet ovat mökeillään ja lomalla. Myöskään mainonnan ajoitus on haastavaa; jos aloittaa liian aikaisin, ihmiset ehtivät unohtaa; jos liian myöhään, on kalenterit jo täynnä.

Teimme myös toiminnan vaikuttavuusanalyysin käyttämällä portaikkomallista loogikkaketjua IOOI: Input, Output, Outcome, Impact (suomeksi panos, tuotos, vaikutus, vaikuttavuus). Siinä tutkitaan, miten olemassa olevat resurssit eli suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin käytetty aika ja työpanos vaikuttavat siihen, mitä konkreettisia muutoksia toiminnalla saavutetaan ja mikä on toiminnan tuoma muutos osallistujien hyvinvoinnissa. (Aistrich, 2014.)

Kaavio 2: Vaikuttavuusanalyysi Kesätreffeistä

5 EETTISET NÄKOKOHDAT

Kaikissa opinnäytetyön vaiheissa noudatimme voimassa olevia tietosuoja-, tietoturva- ja aineistohallinnan ohjeita sekä yleisiä eettisiä periaatteita. Kunnioitimme osallistujien ihmisarvoa, yksityisyydensuojaa sekä heidän itsemääräämisoikeuttansa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, i.a.) Noudatimme Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n eettisiä periaatteita, jotka koskevat opinnäytetöitä ja niiden laatimista. Teimme sopimuksen opinnäytetyöstä, jonka allekirjoittivat työelämän yhteistyökumppanin puolelta Malmin Varustamon toiminnanjohtaja ja Malmin seurakunnan vt. kirkkoherra. Kaikki tieto palautelomakkeessa oli anonyymiä, eikä palautteen antajaa voinut tunnistaa vastauksista. Kun lomakkeiden tiedot oli kerätty talteen, ne hävitettiin.

Tapahtumissa kunnioitettiin osallistujien yksityisyyttä ja kerrottiin, että kaikki osallistuminen on vapaaehtoista eikä esitettyihin kysymyksiin tarvinnut vastata tai keskusteluun osallistua. Pohdimme etukäteen ennen toimintamme aloittamista saavutettavuuden toteutumista. Otimme huomioon osallistujien iän ja kyvyn selviytyä kulloinkin tarjolla olevasta ohjelmasta sekä muutimme tarvittaessa ohjelmaa kaikille osallistujille sopivaksi. Kunnioitimme osallistujia tasavertaisina yksilöinä, toimimme dialogisesti ja avoimesti kaikkien osallistujien kanssa, riippumatta heidän iästään, etnisestä taustastaan ja uskostaan.

6 POHDINTA

Malmin Varustamon kaltaiset, moniammatillisesti toimivat matalan kynnyksen kohtaamispaikat, ovat yleistyneet viime vuosina. Seurakunnissa on yhä enemmän aktivoitu vapaaehtoisia toimijoita, ja seurakuntalaisten osallistaminen on tärkeä osa seurakuntien toimintaa. Yhteisöllisyyden tunne lisää myös ihmisten sosiaalista kapasiteettiä toimia. Vaatii kuitenkin keskinäistä luottamusta, että

voidaan keskustella avoimesti ja olla vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Meidän kesätrefeissämme saimme palautetta, että kaikilla oli mukava olla mukana ja että oli mielenkiintoista tehdä jotain erilaista yhdessä. Tuli tunne, että osallistujat kokivat olevansa aidosti osallisena tapatumassa; he auttoivat kahvitelussa ja astioiden sekä tarvikkeiden takaisin viemisessä. Tapahtumissa oli lämmintä ja mukava ilmapiiri. Osallistujat saivat olla yksilöinä mukana, mutta myös tuntea yhteisöllisyyttä. Tapahtuma tarjosi yhdessä elämistä ja kokemista iästä, uskosta tai kulttuurista riippumatta.

Suomen evankelisluterilainen kirkko jakaa diakoniatyön vain kolmeen osa-alueeseen, jossa karitatiivisen diakoniatyön alle on päätynyt myös etsivä, sielunhoidollinen, pedagoginen ja hallinnollinen funktio. Liian usean osa-alueen laittaminen yhden ja saman käsitteen alle saattaa hajottaa sisältöä turhan laajaksi.

Sisällön määrittelemisen useamman osa-alueen alle, kuten seitsemän pöydän mallissa tai Blennbergerin seitsemässä määritelmässä, antaa tarkemman fokuksen kullekin osa-alueelle. Karitatiivisen pöydän malli kuuluu Blennbergerin määritelmässä toiseen kehään, johon kuuluu sekä toinen että neljäs määritelmä. Diakoniatyö ei ole pelkästään taloudellisen avun antamista silloin, kun mistään muualta ei tukea saa, vaan myös hengellistä ja henkistä tukea ja apua elämän solmukohtissa. Diakonia on Blennbergerin neljännen määritelmän mukaan kirkollista työtä koko ihmisen parhaaksi. Yhteiseen pöytään istuminen ja keskustelu tuottaa mielihyvää ja voimaannuttaa. Ei mikään ihme, että juuri ruokapöytä – tai meidän Kesätreffiemme tapauksessa puiston piknikpöytä, johon katettiin kahvit ja keksit – on valikoitunut symboliksi karitatiiviselle diakoniatyölle.

Kuten Varustamoiden muu toiminta, myös tämä toimintamuoto oli matalan kynnyksen toimintaa, johon ei vaadittu ennakoilmoittautumista, se oli osallistujille ilmaista ja avointa kaikille. Yhteisöllisyys tulee siitä, että suunnitellaan ja tehdään yhdessä jotain toimintaa osallistujien toiveiden mukaan. Kun toiminta on osallistujalähtöistä, se voi johdattaa vahvaan osallisuuden tunteeseen.

Toiminnan käynnistämisessä, varsinkin jos kyseessä on kokonaan uusi toimintamuoto eikä olemassa olevan toiminnan kehittäminen, on aina haasteensa.

Toiminnan vakiintuminen on pitkälinen prosessi, ei vähintään osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen olennaisesti kuuluvan luottamuksen rakentumisen takia. Sujuva yhteistyö vaatii molemminpuolista luottamusta, joka voi olla haasteellista saavuttaa lyhyessä ajassa.

Riskinä on myös se, että suunniteltuun kohderyhmään kuuluvia asiakkaita ei tavoiteta ollenkaan, koska heillä ei välttämättä ole käytössä tietokoneita tai älypuhelimia, tai yhteystietoja ei ole saatavilla. Asiakkaat voivat myös kokea, että koska he ovat köyhiä, työttömiä tai eivät muuten koe kuuluvansa yhteisöön, toiminta ei ole heille tarkoitettu. Pelko ja leimaantuminen voi olla esteenä osallistumiselle.

Pilottiprojekti oli onnistunut sekä meidän että yhteistyökumppanin mielestä. He totesivat, että kehittämämme ja toteuttamamme toimintamuoto on juuri sellaista osallisuutta ja osallistamista, mitä jatkossa tarvitaan enemmän. Toiminnalle on siis edellytyksiä jatkossa. Jatkossa voisi kehittää toimintaa myös antamalla entistä enemmän vastuuta osallistujille itselleen, jotta he jatkossa voisivat vetää toimintaa Varustamon työntekijöiden kanssa yhdessä.

Meillä molemmilla oli ennestään kokemusta - sekä opintoihin liittyvistä harjoituksista että työelämästä - ryhmän vetämisestä ja tapahtumien järjestämisestä. Se auttoi tämänkin toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Kokemuksesta huolimatta opimme, että tapahtumien onnistunut järjestäminen vaatii runsaasti aikaa ja resursseja. Oli arvokasta huomata, miten paljon toiminta merkitsi osallistujille, ja erityisesti tämä korostui pitkän pandemia-ajan jälkeen. Osallistujat selvästi nauttivat sekä vanhojen ystäviensä että uusien ihmisten tapaamisesta. Tapaamisissa puhuttiin myös syvällisiä asioita ehkä juuri siksi, että osa osallistujista oli jo tuttuja ja/tai ystäviä keskenään.

Kuten Diakonian seitsemän pöytä -kirjassa todetaan, diakonian käsitteen alle mahtuu paljon erilaisia kohtaamisia ja leivän jakaminen nälkäisen kanssa ja veden antaminen janoiselle on aina ollut symboli elävälle diakoniselle ajattelutavalle. Jumala on mukana kaikessa mitä teemme, kun kohtaamme lähimmäisen. Ihmiset kaipaavat tulla nähdyksi ja hyväksytyksi sellaisena kuin ovat, ja haluavat

kuulla kutsun yhteiseen pöytään. Toivomme voivamme tehdä työtämme, oli se sitten sosiaali- tai kirkon alalla, muistaen diakonaalisen suhtautumistavan: kohtaamme toisen ihmisen rakkaudesta käsin, kunnioituksella ja odottavaisella mielellä, tahtoen hänen parastaan.

On ikävä todeta, että meidän yhteiskunnassamme on epätasa-arvoisuutta. Tulee tunne, että syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä kontrolloidaan ja valvotaan enemmän ja yhteiskunnan resursseja kohdistetaan paremmin pärjääville ihmisille. Koemme, että tämä esittelemämme toimintamuoto on yksi askel oikeaan suuntaan. Tästä saamme lisää motivaatiota tulevaisuuden diakoniatyön ammattilaisina. Karitatiivisen diakoniatyön jatkokehittäminen ja oikean dialogisuuden oppiminen on edellytys sille, että voidaan elää yhdessä solidaarisesti. Se on ja tulee olemaan jatkossakin meidän tärkeänä ohjenuorana työssämme.

Osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä on tehty paljon tutkimusta ja toivomme, että Varustamon kaltainen moniammatillinen toiminta jatkuu ja kehittyy edelleen. Voidaan kysyä, millaista olisi oikeasti yhteisöllinen ja osallistava toiminta seurakunnissa, sosiaali- ja terveysalalla tai eri toimijoiden välisessä yhteistyössä? Waste & Feast -toiminta, kesäkahvilatoiminta, erilaiset vertaistukiryhmät, joista voidaan siirtyä kokemusasiantuntijoiksi ovat onnistuneita esimerkkejä yhteisöllisyyttä ja osallisuuden tunnetta lisäävistä työmuodoista. Toivomme, että Kesätrefit voisivat tulevaisuudessa kuulua joukkoon.

LÄHTEET

- Addy, T. (toim.) (2013) *Seeking Conviviality. Re-forming Community Diakonia in Europe*. The Lutheran World Federation.
<https://www.lutheranworld.org/content/resource-seeking-conviviality>
- Aistrich, M. (3.3.2014). *Kannattaako vaikuttavuutta yrittää mitata?*
<https://www.sitra.fi/artikkelit/kannattaako-vaikuttavuutta-yrittaa-mitata/>
- Anshen, R.N. (1973). *World Perspectives. What this series means*. World Perspectives vol. 47. https://monoskop.org/images/2/24/Illich_Ivan_Tools_for_Conviviality_1973.pdf
- Arene. (9.1.2020). Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. Saatavilla 30.4.2021 <https://www.arene.fi/julkaisut/raportit/opinnaytetoiden-eettiset-suositukset/>
- Blenberger, E. (2002). Diakonia ja diakonian teologia. Teoksessa M. Lahtinen & T. Toikkanen (toim.), *Anno Domini 2002. Diakoniatieteen vuosikirja* (s. 165–178). Lahden diakoniasäätiö & Lahden diakonian instituutti
- Carlsson, O (2013). *Syvä elämänmuutos: Kaksitoista toivon askelta*. Basam Books Oy.
- Gothoni, R. (2018). Innovaatiot, yhteisöllisyys ja uusi ammatillisuus. Teoksessa M. Valtonen (toim.) *Yhteisöpajat osallisuuden, oppimisen ja muutoksen mahdollistajina* (s. 17–29). (Diak Työelämä 15). Diakonia-ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/152244/Diak_Tyoelama_15_verkko.pdf?sequence=4&isAllowed=y

- Gothi, R., & Jantunen, E. (2011). Diakoniatyön käsitteitä. Diakonian tutkimus 2/2011, 105–120. http://dts.fi/files/2009/10/DT2_2011.pdf
- Helsingin seurakunnat. (25.3.2021). Varustamo-Livsrum – meillä on aikaa sinulle. Saatavilla 20.4.2021 <https://www.helsinginseurakunnat.fi/si-saltokeskus/varustamo-livsrum-siellaonihminentavattavissa.html.stx>
- Helsingin seurakunnat. (5.3.2021). Vuosi 2020 Waste&Feast-ketjussa täynnä muutoksia ja myllerryksiä. Saatavilla 20.10.2021 <https://www.helsinginseurakunnat.fi/uutiset/vuosi2020wastefeast-ketjussataynna-muutoksiajamyllerryksia>
- Innokylä. (i.a.). Arvioinnin suunnittelua tukeva lomake. Saatavilla 30.4.2021 <https://innokyla.fi/fi/tyokalut/arvioinnin-suunnittelua-tukeva-lomake>
- Karhu, E. (31.8.2018) Diakoniaraati kertoo, mikä erottaa diakonian sosiaalityöstä – "Aina voi saada ainakin lohdutusta". Kotimaa. <https://www.kotimaa.fi/artikkeli/diakoniaraati-kertoo-mika-erottaa-diakoniansosiaalityosta-aina-voi-saada-ainakin-lohdutusta/>
- Koski, A., Vesterinen, O., Malkavaara, M., Heino, T. & Tauriainen, P. (2020). *Eettinen foorumi - tila(a) oppia ja kehittää eettistä osaamista. Näkökulmia osallistavaan tutkimus, -kehittämisen- ja innovaatiotoimintaan.* Diakonia-ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 5, 97–112. https://dialogi.diak.fi/wp-content/uploads/sites/8/2020/06/DIAK_Ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4_18_web.pdf#page=99
- Lindström, S & Lindström, H-E. (2015). *Diakonins sju bord. Om medmänskligt engagemang* (2. painos). Verbum.
- Malkavaara, M. (2007). Suomalaisen diakoniatyön taustat ja nykytilanne. Teoksessa K. Latvus & A. Elenius (toim.), *Auttamisen teologia* (s. 83–121). Kirjapaja

- Malkavaara, M. (2018). Yhteisöissä elävä kirkko yhteiskunnan murroksessa. Teoksessa Katisko, M., Keskitalo, E., Malkavaara M., Määttä, A., Suikkala, A. & Vesterinen O. (toim.). *Alueellisuus, paikallisuus ja globaalit mahdollisuudet*. Diakonia ja kirkon ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan vuosikirja 3. Juvenes Print Oy.
- Porkka, J. (2021). Kasvava nuori ja uskon yhteisöllisyys. Teoksessa H. Kaupila (toim.), *Kasvu vapauteen. Nuorten rinnalla seurakunnassa*. Kirjapaja
- Raitaranta, A (2021). Diakoniset yhteisöuutopiat ja yhdessä elämisen taito. Diakonian tutkimus 1/2021. <https://journal.fi/dt/article/view/103107/64490>
- Rantala, V. (2020). *Yhteisöllisyyden kokeminen ja kehittäminen moniammatillisessa työyhteisössä*. [Pro gradu-tutkielma, Oulun yliopisto]. <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-202005161816.pdf>
- Suomen ev.lut. kirkko. (i.a.). Tutki uskoa. Sanasto. Diakonia. Saatavilla 15.4.2021 <https://evl.fi/sanasto/-/glossary/word/Diakonia>
- Suomen ev.lut. kirkko. (i.a.) Plus. Seurakuntaelämä. Diakonia. Saatavilla 20.4.2021 <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/diakonia/tietoa-diakoniasta>
- Suomen ev.lut. kirkko (i.a.) Plus. Seurakuntaelämä. Diakonia. Sosiaalinen hyvinvointi ja ihmissuhteet. Osallisuus. Saatavilla 20.10. 2021. <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/diakonia/sosiaalinen-hyvinvointi-ja-ihmissuhteet/osallisuus>
- Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. (i.a.). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen. Osallisuuden edistäminen. Heikommassa asemassa olevien osallisuus. Osallisuuden osa-alueet ja osallisuuden

edistämisen periaatteet. Saatavilla 15.4.2021 <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-osa-alueet-ja-osallisuuden-edistamisen-periaatteet>

Thitz, P. & Valkeavuori, V. (9.7.2021). Diakoni ja diakonissa seurakuntatyössä – erilaisen osaamisen lisäarvo. *Dialogi*. <https://dialogi.diak.fi/2021/07/09/diakoni-ja-diakonissa-seurakuntatyossa-erilaisen-osaamisen-lisaarvo/>

Tutkimuseettinen Neuvottelukunta (TENK). (i.a.). Hyvä tieteellinen käytäntö. Saatavilla 29.4.2021 <https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanto-htk>

Unkuri, J. (2018). Hyvää yhteisöllisyyttä ja yhdessä elämisen taitoa. Conviviality- ajatukselle laaja-alaistakäyttöä. *Diakonia-lehti* 4/2018. 26–27. https://evl.fi/documents/1327140/48804330/Diakonia_4_2018_netiversio_30112018.pdf/

Välimäki, J. (1.6.2017). Puhe henkilökunnalle 1.7.2017. Rehtorin blogi. <http://rehtorin-blogi.blogspot.com/2017/06/puhe-henkilokunnalle-162017.html>

Yhteinen pöytä. (i.a.). Yhteinen pöytä. FAQ. Saatavilla 13.9.2021. <https://www.yhteinenpoyta.fi/faq/>

LIITE 1. Palautekysely

Kiva kun kävit Kesätreffeillä! Jotta voimme parantaa ja kehittää toimintaamme haluamme kuulla mielipiteesi tapahtumasta. Toivomme että täytät tämän kyselyn ja palautat sen meille joko jättämällä paperisen lomakkeen Varustamon vahtimestarille tai lähettämällä vastauksesi sähköpostilla osoitteeseen:

varustamo-malmi.helsinki@evl.fi.

- Olen nainen
 mies
 en halua määritellä
- Ikä -29
 30-49
 50-64
 65-79
 80-
- Asun Malmilla
 muualla Helsingissä, missä: _____
 muualla kuin Helsingissä, missä: _____
- Oletko osallistuja
 ollut mukana suunnittelemassa tapahtumaa
- Oliko tapahtuma sinusta
 erittäin hyvä
 ihan ok
 melko tylsä
 pettymys
- Tulisitko uudelleen, jos tapahtumaa järjestetään jatkossa?
- kyllä
 ehkä
 en

Mitä toivoisit tapahtumalta jatkossa, ruusuja & risuja, ideoita....

LIITE 2: Kesätreffien mainos

Kesätreffit

Ala-Malmin puistossa

22.7., 29.7., 5.8. ja 12.8.
klo 12-13.30

***Mukavaa yhdessäoloa ja ohjelmaa,
tule sellaisena kuin olet!***

HALUATKO OLLA MUKANA TOTEUTTAMASSA KESÄTREFFEJÄ?
Suunnittelemme yhdessä ohjelmaa ti 6. ja to 8.7. klo 11
Malmin Varustamolla, tervetuloa!

Tehdään yhdessä kivat Kesätreffit!
Kesätreffit on osa Malmin Varustamon toimintaa, ja ne toteuttaa
DIAK:n opinnäytetyötä tekevät opiskelijat.
Lisätietoja: leila.lukander-pajula@student.diak.fi

Liite 3 Suunnittelumalli

KESÄTREFFIT – OSALLISTAVA JA YHTEISÖLLINEN TOIMINTAMUOTO

Mitä ovat Kesätreffit?

Kesätreffit ovat minimissään neljän, maksimissaan kymmenen tapahtuman sarja. Ne ovat kaikille avoimia, maksuttomia tapahtumia. Niiden tarkoituksena on edistää osallistujien yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunnetta ottamalla heidät mukaan prosessiin alusta alkaen.

Kesätreffien suunnitteluprosessi

Suunnittelu alkaa yhteisellä suunnittelupalaverilla, jossa on mukana järjestäjän edustaja sekä toiminnasta kiinnostuneet osallistujat. Siellä voidaan yhdessä ensin pohtia, millaiset aiheet kiinnostavat. Tässä vaiheessa ideoita voi ja saa heitellä vapaasti, ja yhteisestä pohdinnasta syntyy sitten tietty valikoima aiheita, joita voidaan tapahtumissa hyödyntää.

Sen jälkeen valitaan tapahtumille sopiva aika ja paikka, ja päätetään, kuka on ohjausvastuussa kullakin kerralla.

Kuka voi järjestää Kesätreffit?

Järjestävänä tahona voi toimia seurakunta, kunnan sosiaalitoimi, järjestöt ja yksityiset toimijat.

Kesätreffien ohjelmarunko:

Vaihtoehto 1

Tervetulotoivotus. Teeman ja vieraan esittely	Ohjaaja
Asiantuntijavieraan alustus teemasta	Vierailija
Vapaata keskustelua	Kaikki
Kahvittelu/ruokailu, valmistus yhdessä	Kaikki

Vaihtoehto 2

Tervetulotoivotus. Teeman esittely.	Ohjaaja
Osallistavia, luovia toimintoja, esimerkiksi:	Ohjaaja alustaa, kaikki osallistuu
- tietovisa	
- yhteislaulua	
- tunnekorttien kanssa työskentelyä	
- pelien pelaamista	
Vapaata keskustelua	Kaikki
Kahvittelu/ruokailu, valmistus yhdessä	Kaikki